

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610-46
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

09.05./2025

7/24235-24240 GK 113

7/24756 GK 120

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA 7/24846 GK 123

7/24926-24927 GK 12

- İlgi : a) 26/02/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1588682 sayılı yazınız.
b) 07/03/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1594392 sayılı yazınız.
c) 11/03/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1595879 sayılı yazınız.
ç) 12/03/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1596911 sayılı yazınız.
d) 12/03/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1596918 sayılı yazınız.

7/25005-25006

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d)'de kayıtlı yazıyla iletilen Bitlis Milletvekili Hüseyin OLAN'ın 7/24235, 7/24236, 7/24237, 7/24238, 7/24239 ve 7/24240, Edirne Milletvekili Mehmet AKALIN'ın 7/24756, Muğla Milletvekili Selçuk ÖZDAĞ'ın 7/24846, İstanbul Milletvekili Özgür KARABAT'ın 7/24926, İzmir Milletvekili Yüksel TAŞKIN'ın 7/24927, İzmir Milletvekili Mustafa BİLİCİ'nin 7/25005 ile İzmir Milletvekili Mahir POLAT'ın 7/25006 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur. Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (54 Sayfa)

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/24926 GK 123

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ÖZGÜR KARABAT'IN 7/24926 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından alınan 19444 sayılı konuya ilişkin yazıları Ek'te yer almaktadır.

Ek: Yazı (6 Sayfa)

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Strateji ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-57802651-610-19444

Konu : Soru Önergeleri-7/24926

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA
(Strateji ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı)

- İlgi : a) 13.03.2025 tarihli ve E-32661919-610-128736586 sayılı yazınız.
b) Kurulumuz Hukuk Müşavirliğinin 19.03.2025 tarihli ve E-92573742-622.03-18779 sayılı yazısı.
c) Kurulumuz Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığının 19.03.2025 tarih ve E-16270968-610-18686 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Özgür KARABAT tarafından verilen 7/24926 esas sayılı Soru Önergisi Kurulumuz Başkanlığınca incelenmiştir.

Konuya ilişkin soru önergesine verilecek cevaplara esas teşkil etmek üzere Kurulumuz Tanıma ve Denklik Hizmetleri Dairesi Başkanlığı ile Hukuk Müşavirliğinin vermiş olduğu bilgiler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Metin TOPCUOĞLU
Başkan Vekili

Ek:

1 - İlgi (b) yazı. (1 Sayfa)

2 - İlgi (c) yazı. (4 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 9760A8AC-E1AB-4640-BD49-AC284B9064DD

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/yok-ebys>

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10 06800 Bilkent Ankara-Türkiye

Telefon: 0(312) 298 70 00

Faks: 0(312) 266 47 59

KEP Adresi : yok@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aslıhan ERDOĞAN
Uzman

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

ACELE

Sayı : E-92573742-622.03-18779

Konu : Soru Önergesi

STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14.03.2025 tarihli ve E-57802651-610-18334 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde Kurulumuza gönderilen İstanbul Milletvekili Özgür KARABAT tarafından verilen 7/24926 sayılı soru önergesinin 4. maddesindeki soruya verilecek cevaba ilişkin bilgilerin gönderilmesi istenmiştir.

Basın yayın kuruluşlarında yer alan sahte önlisans, lisans ve lisansüstü program diplomaları ile ilgili iddiaların Kurulumuzun 05.09.2024 tarihi yazısı ile Yükseköğretim Denetleme Kurulunca incelenmesi istenmiştir.

Kurulumuza gönderilen benzer iddiaların yer aldığı CİMER başvuruları, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği İnşaat Mühendisleri Odasının 23.11.2024 tarihli yazısı ve Ticaret Bakanlığı Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürlüğünün 06.03.2025 tarihli yazısı daha önce başlatılan inceleme kapsamında değerlendirilmek üzere 22.09.2024, 06.11.2024, 17.03.2025 tarihli yazılarımızla Yükseköğretim Denetleme Kuruluna gönderilmiştir. Yükseköğretim Denetleme Kurulunca yürütülen söz konusu inceleme süreci devam etmektedir.

Bilgilerini arz ederim.

Adem GELİR
1. Hukuk Müşaviri

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: DC6F1942-226F-439F-83DF-CCBD6D61B4A2

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10 06800 Bilkent Ankara-Türkiye

Telefon: 0(312) 298 70 00

Faks: 0(312) 266 47 59

KEP Adresi : yok@hs01.kep.tr

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/yok-ebys>

Bilgi için: İbrahim PEKŞEN
Memur

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Tanıma ve Denklik Hizmetleri Daire Başkanlığı

Sayı : E-16270968-610-18686

Konu : Soru Önergeleri-7/24926

UNLÜDÜR

19.03.2025

STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI
(Bilgi Edinme ve Muhtelif İşler Birimi)

İlgi : 14.03.2025 tarihli ve E-57802651-610-18349 sayılı yazınız

İlgi'de kayıtlı yazınızla, İstanbul Milletvekili Özgür KANALAT tarafından verilen 26.02.2025 tarihli ve 9740 sayılı Soru Önergisi'nde yer alan; 1-2-9-10-11-12-13-14 ve 15. sorulara verilecek cevaba esas teşkil etmek üzere bilgi talep edilmiştir. Sorulara ilişkin cevaplarımız aynı madde numaralarıyla aşağıya çıkarılmıştır:

1-) *"AKP Hükümetleri döneminde beyana esas biçimde kaç öğrenciye Türkiye üniversitelerine geçiş ve diploma denkliği hakkı tanınmıştır? Bunların geldikleri ülkelere göre dağılımı nasıldır?"*

Kurulumuz beyana esas biçimde denklik belgesi düzenlenmemektedir. Yükseköğretim Yürütme Kurulunun 18.01.2017 tarihli ve 2017.03 sayılı kararının bir örneği ekte gönderilmektedir. Karara göre; savaş, işgal ve ilhak koşulları bulunan ülkelere yapılan denklik başvurularında, başvuruya esas diplomanın teyidi yapılamıyorsa, denklik işlemlerinin Alt Komisyonlar (Bilim Alanı Danışma Komisyonları), üniversiteler ve Tanıma ve Denklik Komisyonu görüşü ile yürütülmesine karar verilmiştir. Yani kişinin diploması teyit edilemese bile, çeşitli üniversitelerimiz bünyesinde kurulmuş olan DDT Komisyonları (Diploma ve Derece Tespit Komisyonu) tarafından uygulanan bir dizi kompleks akademik kriter neticesinde başvuru sahibinin hüviyeti tespit edilmektedir. Uygulamada bu işleme "alan ve derece tespiti" denilmekte olup, bu tür başvurulara denklik işlemi yapılabilmesi için DDT Komisyonları tarafından yapılan alan ve derece tespitinden başarılı olunması zorunludur. DDT Komisyonunu ilgili üniversitenin öğretim üyeleri oluşturmaktadır.

2-) *"Bahse konu olan beyanlarda daha geçmişte denkliği kabul edilmeyen üniversiteler var mıdır? Varsa bu kurumların adları nelerdir? Bu başvurular neticesinde kabul alan öğrenci sayısı kaçtır?"*

Mevzuatta "Denkliği kabul edilmeyen üniversite" şeklinde bir kavram bulunmamaktadır. Denklik bireysel kazanımlar üzerinden ilerlemekte, buna ek olarak, mezun olunan üniversitenin Kurulumuz tarafından tanınmasını ön şart koşmaktadır. Örneğin; Suriye Arap Cumhuriyetinde hangi üniversitelerin tanınırlığının olup olmadığı konusunda bilgi almak için, sorgulanması istenen Üniversitelerin tam isimlerinin hem İngilizce hem de orijinal dilinde) Kurulumuza ibraz edilmesi gerekmektedir. Kabul alan öğrenci sayısına dair istatistiki veriler ancak ilgili üniversiteler Dairemize bildirildiği takdirde çıkarılabilmektedir.

3-) *Denklik işlemlerinde sahte belge kullanımını önlemek amacıyla Bakanlığınızca hangi tedbirler alınmaktadır?*

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 8768C982-34D8-4D3D-9D83-726E06D2E3A5

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/yok-ebys>

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10 06800 Bilkent Ankara-Türkiye

Telefon: 0(312) 298 70 00

Faks: 0(312) 266 47 59

KEP Adresi : yok@hs01.kep.tr

Bilgi için: Emre TÜRE
YÖK Uzmanı

Sahte belge kullanımının önlenmesi amacıyla, elektronik olarak doğrulanma imkanı olan belgeler elektronik ortamda doğrulanmakta, bu yolla doğrulanamayan belgeler ise kaynağı oldukları ülkelerde bulunan Dışişleri Bakanlığı temsilciliklerimiz eliyle teyit işlemine gönderilmektedir. Teyit işlemi tamamlanmayan başvurular ilerletilmemekte, ilgili ülkedeki savaş ve ilhak koşulları nedeniyle teyidi yapılamayan belgelerin sahipleri ise yeterliliklerinin sınanması amacıyla DDT Komisyonlarına sevk edilmektedir.

10-) "Sahte diplomaların internet üzerinden kolaylıkla temin edilebildiği dikkate alındığında, bu tür faaliyetleri engellemek için siber güvenlik alanında ne gibi çalışmalar yürütülmektedir?"

Öncelikle ilgili belgenin niteliği ortaya konmaktadır. Akademik bir dereceyi ihtiva etmeyen ve Kurulumuzca akademik derece vermeye yetkili olarak kabul edilen (tanınan) bir yükseköğretim kurumundan alınmamış olan hiçbir belgeye denklik işlemi yapılmamaktadır. Üniversitenin tanındığına ve belgenin akademik bir dereceyi ihtiva ettiğine kâni olunmasından sonra, belgenin sıhhati üzerinde araştırmalar (teyit araştırmaları) yapılmaktadır. Kurulumuz tarafından düzenlenen bir belge olan diploma denklik belgelerinde ise, belge üzerine doğrulama amacıyla bir karekod yerleştirilmekte ve bu karekod sorgulama yapmak isteyen kişiyi ilgili internet adresine yönlendirilmektedir. Belge herhangi bir sebeple iptale uğramışsa, yönlendirilen internet adresi sorgulama yapmak isteyen kişiye belgenin iptale uğradığı bilgisini vermektedir.

11-) "Denklik başvurularında belgelerin doğruluğunu teyit etmek için yurt dışındaki eğitim kurumlarıyla nasıl bir iş birliği mekanizması kurulmuştur?"

Belge teyitleri dış temsilciliklerimiz üzerinden yürütüldüğü için bu konuda herhangi bir yurt dışı eğitim kurumuyla iş birliği mekanizması oluşturulmamıştır.

12-) "Sahte diploma ve denklik belgelerinin tespiti halinde, bu belgelerle istihdam edilen kişilerin çalıştıkları kurumlara yönelik ne tür yaptırımlar uygulanmaktadır?"

Kurulumuzun, sahte belgeyle denklik müracaatı yapan bir kişinin fiziki takibini yapması ve bu belgeyi başka hangi kamu ve özel kuruluşlar nezdinde kullanmak suretiyle, zincirleme suça karıştığını takip etme imkanı bulunmadığı ve bu takibi yapma görevi adli mercilerde olduğu için, Kurulumuza ibraz edilen bir belgenin sahte olduğunun anlaşılması neticesinde ilgililer hakkında gerekli tahkikatın yapılması için adli mercilere bildirimde bulunmaktadır.

13-) "Denklik işlemlerinin daha güvenilir ve hızlı bir şekilde yürütülmesi için mevcut sistemde iyileştirmeler yapılması planlanmakta mıdır?"

Dairemizce kullanılan DBYS (Denklik Bilgi Yönetim Sistemi) üzerinden denklik iş ve işlemlerinde dijitalleşme oranı her geçen gün artmaktadır. Günümüzde denklik başvurusu kapsamında Kurulumuza ibraz edilen belgeler DBYS'ye işlenerek, dosya DBYS üzerinden yürütülmekte ve belge asılları başvuru sahibine başvurunun yapıldığı gün iade edilmektedir. Aynı şekilde ilgililer hakkında düzenlenen denklik belgeleri de elektronik ortamdan temin edilebilmekte, başvuru sahiplerinin Kurulumuza intikal etmelerine gerek kalmamaktadır.

14-) "Yabancı uyruklu kişilerin denklik başvurularında sahte belge kullanımını önlemek amacıyla özel bir denetim mekanizması oluşturulmuş mudur?"

Belge teyitlerine ilişkin yukarıda anlatılan prosedür, vatandaş veya yabancı uyruklu olup olmadığına bakılmaksızın tüm başvuru sahipleri için uygulanmaktadır.

15-) "Sahte diploma ve denklik belgeleriyle mücadelede kamuoyunun bilinçlendirilmesi için Bakanlığınızca yürütülen veya planlanan farkındalık çalışmaları nelerdir?"

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 8768C982-34D8-4D3D-9D83-726E06D2E3A5

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/yok-ebys>

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10 06800 Bilkent Ankara-Türkiye

Telefon: 0(312) 298 70 00

Faks: 0(312) 266 47 59

KEP Adresi : yok@hs01.kep.tr

Bilgi için: Emre TÜRE
YÖK Uzmanı

Ek-2

Sahte denklik belgeleriyle ilgili olarak yürütölmüş ve nihayete ermiş olan çalışma, elektronik denklik uygulamasına geçilmesi şeklinde olmuştur. Belgenin elektronik ortamda doğrulanabilmesi, tüm ilgililerin kendilerine ibraz olunan belgenin geçerliliğini sorgulayabilmesinin önünü açmıştır. Bilgilerinize arz olunur.

Ayşe İNAN
Daire Başkanı

Ek: 18.01.2017 tarihli ve 2017.03 sayılı YYK (1 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 8768C982-34D8-4D3D-9D83-726E06D2E3A5

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/yok-ebys>

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10 06800 Bilkent Ankara-Türkiye

Telefon: 0(312) 298 70 00

Faks: 0(312) 266 47 59

KEP Adresi : yok@hs01.kep.tr

Bilgi için: Emre TÜRE
YÖK Uzmanı

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
YÜRÜTME KURULU KARARLARI

18.01.2017

Oturum Tarihi : 03

Oturum No : 058

KARAR.2017.03.-

Avrupa Konseyi, Avrupa Bölgesindeki yükseköğretimle ilgili diploma ve derecelerin tanınması için 11 Nisan 1997 tarihinde UNESCO ile birlikte Lizbon Tanıma Sözleşmesini oluşturmuştur. Tam adı "Avrupa Bölgesinde Yükseköğretimle İlgili Belgelerin Tanınmasına İlişkin Sözleşme" olan Lizbon Tanıma Sözleşmesi, Avrupa Bölgesinde bir başka ülkeden alınmış olan derece ve öğrenim sürelerinin tanınmasına ilişkin usulleri belirleyen ve hukuksal bağlayıcılığı olan bir belgedir. Türkiye, Sözleşmeyi 01.12.2004 tarihinde imzalamış ve Sözleşme 01.03.2007 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Aşağıdaki Sözleşme hükümleri de dikkate alınarak 2007 ve 2010 yıllarında, son olarak ise 20.02.2016 tarih ve 29630 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Yurtdışı Yükseköğretim Diplomaları Tanıma ve Denklik Yönetmeliği hazırlanmıştır.

Avrupa Bölgesinde Yükseköğretimle İlgili Belgelerin Tanınmasına İlişkin Sözleşme" nin Bölüm VII. "Mülteciler, yerinden edinilmiş kişiler ve mülteci benzeri konumdaki kişilerin sahip oldukları belgelerin tanınması" başlığı altında yer alan Madde VII "Taraflardan alınan belgelerin yazılı ispatının yapılamadığı durumlar da dahil olmak üzere, mültecilerin, yerinden edilmiş kişilerin ve mülteci benzeri konumdaki kişilerin yükseköğretime, daha ileri yükseköğretim programlarına veya iş faaliyetlerine girişleri için gerekli olan şartları yerine getirip getirmedikleri konusunda Her Bir Taraf, kendi eğitim sistemi çerçevesinde Anayasal, yasal ve düzenleyici hükümlerine uygun olarak adil ve hızlı değerlendirme yapmak üzere hazırlanan yöntemleri geliştirmek için uygulanabilir ve makul tüm adımları atacaktır." hükmü yer almaktadır.

Yapılan inceleme neticesinde; ülkelerinde savaş, ilhak veya işgal koşulları bulunduğundan Tanıma ve Denklik Yönetmeliği çerçevesinde ibraz etmeleri gerekli olan belgeleri ibraz edemeyen ya da diploma teyitleri yapılamayan başvuru sahipleriyle ilgili olarak savaş dönemiyle sınırlı olmak ve teyit yazışmalarına cevap alınamaması durumunda geçerli olmak üzere;

1- Diploma ve transkript asılları bulunan ancak diploma teyidi yapılamayan veya diploma ve transkriptlerinin asılları bulunmayan ancak bir örneğini veya onaylı çevirilerini ibraz edebilen ve diploma teyitleri yapılamayan ilgililerin denklik işlemlerinin teyit yapılmak üzere Alt Komisyonlar, üniversite görüşleri ve Tanıma ve Denklik Komisyonu görüşü ile yürütülmesine,

2- Diploma veya transkript aslı/örneği ibraz edemeyen, öğrenim durumu/mezuniyetini tevsik eden belge ibraz edemeyen ya da eksik belge ibraz eden ilgililerin denklik başvurularının Kurulumuzca belirlenecek Üniversiteler bünyesinde ilgililerin öğrenim olduğu alanlarda oluşturulacak komisyonlarca alan tespitlerinin yapılmasının ve akabinde alt komisyonlar, üniversite görüşleri ve Tanıma ve Denklik Komisyonu görüşü ile işlemlerinin yürütülmesine,

karar verildi.

Signature
Funda TOPÇU
Üyeli